

YTTRANDE

2021-05-28

livsmedelsverket@slv.se

Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2014:4) om livsmedelsinformation

(2019/02458)

Sammanfattning

Sveriges Hembygdsförbund, SHF, ser stora fördelar med att införa föreskrifter för livsmedelsinformation och att föreskrifterna ställer krav på att även restauranger och andra storhushåll ska informera kunderna efter en förfrågan, om från vilket ursprungsland som råvarorna kommer när det gäller produkter från djurriket. Livsmedelsinformationen kan generera i ökad efterfrågan på lokalproducerade livsmedel och därmed ett öppet odlingslandskap med bevarade kulturmiljövärden och biologisk mångfald samt konkurrens på lika villkor och ökad jämställdhet.

Sveriges hembygdsförbunds värnar den lokala livsmedelsproduktionen och odlingslandskapet

SHF vill se odlingslandskap där mat både för människor och djur produceras nära konsumenten och på en ökad areal åker, äng och betesmark. Två utvecklingstrender har haft särskilt stor betydelse för odlingslandskapets förändring: marginalisering av olönsamma gårdar och intensifiering av lönsamma jordbruk.

Enligt miljö kvalitetsmålet ett rikt odlingslandskap ska odlingslandskapet och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärkas. Utvecklingen går här i fel riktning på flera håll med igenväxning och minskad biologisk mångfald. Åkermark som kan användas för livsmedelsproduktion nyttjas istället för bostadsområden, handelsplatser och trafikleder.

Inom hembygd rörelsen anser vi att det behövs en ökad helhetssyn för att odlingslandskapet ska utvecklas på ett hållbart sätt. Man behöver då beakta lokala perspektiv och ha en löpande dialog med de människor som bor i, besöker, äger eller brukar landskapet.

Vi vill bl.a. se innovationer, åtgärder och insatser för bland annat närproducerad mat, upplevelser, turism, attraktivitet och kulturliv.

Sveriges hembygdsförbunds synpunkter på förslag till ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter

SHF håller med om att de effekter som uppges i remissens PM kan bli ökad konkurrens på lika villkor och att ökad valfrihet kan ge en ökad medvetenhet bland konsumenterna. Vi tror även att högre krav

på livsmedel och av god kvalitet kan bli en följd av ändringen av föreskrifterna, vilket skulle vara till fördel för alla delar i näringskedjan.

SHF ser också fördelar genom att människor, som vill ha ett öppet landskap med betesdjur som ökar den biologiska mångfalden, väljer kött från Sverige och företrädesvis lokalproducerat. Vilket i sin tur minskar påverkan på klimatförändringarna eftersom transporterna som en följd av det kommer minska.

Vad gäller jämställdheten kan en ökad tydlighet i informationen om ursprungsland för livsmedel öka antalet kvinnor i privat sektor som besöker restauranger, eftersom konsumentundersökningen visar att fler kvinnor efterfrågade den informationen än män.

Hembygdsrörelsen har i sin verksamhet i varierande grad försäljning av livsmedel. Det kan både handla om hembygdsgårdar som driver restaurangverksamhet, eller upplåter till det till extern entreprenör, och att det vid olika evenemang ges möjlighet till att köpa kaffebröd, smörgåsar eller mindre anrättningar. SHF som företräder hembygdsrörelsens medlemmar arbetar för hembygdsgårdarna som ett attraktivt besöksmål och därmed även servering av god kvalitet med lokalproducerade råvaror. I det arbetet bidrar vi till en ökad efterfrågan på svenskproducerade livsmedel, vilket i sin tur gynnar lantbruket och ett fortsatt brukande av odlings- och beteslandskapet. Hembygdsrörelsen värnar lokala mattraditioner och arbetar för en ökad medvetenhet gällande fördelarna med att gynna de lokala lantbrukens produktion.

Det enda vi ställer oss frågande till i förslaget till ändrade föreskrifter är att de endast ska gälla under två år och att samma krav inte ställs på alla livsmedel innehållande produkter från djurriket. En helhetssyn och ett långsiktigt perspektiv är alltid att föredra i alla frågor som utreds.

För Sveriges hembygdsförbund, SHF

Jan Nordwall

Generalsekreterare

Helena Rosenberg

Kulturmiljöstrateg